

DOP, n. 5. (af Doppa) Se *Döpelse*. *Bära till d-el*, stå fadder åt. — Bildar några sammansättningar, såsom: Barndop, Beckdop, Bloddop, hvilka ses på sina ställen. — *Ss. D-förrättning*.

An m. Benämningen har uppkommit deraf, att i kristna församlingens äldsta tider de, som döptes, nedsänktes (doppades) i vatten.

DOPDATTEST, dopätasst, m. 3. Ett af prest-mans utfärdadt betyg öfver en persons födelseort, år och dag, då han föddes och döptes, samt dess föräldrar. — *Syn. Dopsedel, Dopbetyg, Dopbevis*.

DOPBETYG, DOPBEVIS, n. 5. (mindre brukl.) Se föreg.

DOPBOK, f. 5. pl. — *böcker*. Bok, som skall finnas, en för hvarje församling, innehållande förteckning öfver alla der födda och döpta personer, med anteckning af den döptes namn, år och dag, då han blifvit född och döpt, föräldrars och faddrars namn, hemvist och yrke, jemte moderns ålder och dopförrättarens namn.

DOPBÄCKEN, n. 5. Se *Dopfä*.

DOPDUK, m. 2. Se *Dopklåde*.

DOPFAT, n. 5. 1) Fat af messing, med drifvet arbete, och af olika storlek, som fordom, sedan döpelse i funt upphört, nyttjades till samma bruk och hade sin plats i funten. Kallas äfven Dopskål. — 2) (nu) Fat, af tenn eller silver, i hvilket dopvattnet hålles och hvaröfver barnet, som skall döpas, vid sjelfva förrättningen hålles af presten.

DOPFUNT, m. 2. (af lat. *Fons*, källa) Stor och vid, rund, urhålkad, skålförmig sten, som under kristna församlingens äldre tider begagnades vid dopet, först på det sätt, att den, som döptes, till hela kroppen deruti nedsänktes, och sedan, då beönsning med vatten blifvit införd, till fotställning för dopfatet (se *Dopfä*, 1).

DOPKLÄDE, n. 4. Liten utsydd duk af fin kambrick, batist o. s. v., hvarmed på vissa orter ett barn vid dopet, strax efter beönsningen med vatten, öfverhöljes.

DOPKLÄDER, m. 3. pl. 1) Den hvita dräkt, hvari fordom de, som döptes, voro klädde. — 2) Samteliga de kläder, hvari ett barn är klädt, då det skall döpas.

DOPLISTA, f. 1. Lista, innehållande förteckning på dem, som under loppet af någon viss tid blifvit födde och döpte i en församling, o. s. v.

DOPNAMN, n. 5. Det namn, någon fått i döpelisen. — *Syn. Döpelisnamn, Kristningsnamn, Förramn*.

DOPP, n. 5. Se *Doppande*.

DOPPA, v. a. 1. Nedsänka något i ett flytande ämne och genast åter uppdraga det. *D. fingret i vattnet. D. ett tyg i färgen. D. pennan i bläcket. D. bröd i soppspadet*. Man säger äfv. i hvardagstal: *D. grytan*, d. v. s. doppa bröd i grytan, då kött kokas. *D. ljus*, vid ljusstöpning doppa ljusvekarna i ljustjärnan, för att sedan hängas upp och afdrypa till nästa dopning. — *D.*, v. n. ell. *D. sig*, v. r. (på n.) Dyka.

DOPPANDE, n. 4. Handlingen, då man doppar. *Pennans d. i bläckhornet*.

DOPBRÖD, n. 5. Bröd, som antingen är bestämdt att doppas eller blifvit doppadt i grytan, under det kött kokas.

DOPPENNINGAR, m. 2. pl. Afgift, som vid dop erlägges till presten, kyrkan och de fattiga.

DOPPING, m. 2. Ett slägte af Simfåglarna, med långdragen, kägelförmig, rak näbb, stora, långt bakut sittande ben, mycket långa, utåt klufna framtår, ingen stjert, och korta smala vingar.

Af detta slägte finnas i Sverige sex arter, alla i likhet med lommen lefvande uti insjöar. Kallas äfv. Hvassbak. *Podiceps*.

DOPPLJUS, n. 5. Se *Stöpljus*.

DOPPNING, f. 2. 1) Se *Doppande*. — 2) (pop.) Dykning.

DOPPSKO, m. 3. pl. — *skor*. Beslag af messing eller jern i ändan af en sabelbalja, värjslida eller käpp.

DOPPSKOSNÄCKA, f. 1. Snäcka, som liknar ett bugtigt, nedåt afsmalnande och öppet rör, med glänsande färg. Finnes i alla haf. *Dentalium*.

DOPPSTÅNG, f. 3. pl. — *stänger*. (smid.) Rund jernstång med träskaft, som användes vid markiskt osmundssmide.

DOPSEDEL, m. 2. pl. — *sedlar*. Se *Dopattest*.

DOPSKÅL, f. 2. Se *Dopfä*.

DOPVATTEN, n. 5. Det vatten, som vid barndop begagnas.

DOPVITTE, n. 4. Se *Fadder*.

DORAD, däråd, m. 5. (fr. *Dorado*) 1) Del-fin. — 2) Guldfisk.

DORISK, a. 2. Som har afseende på, tillhör, har sitt ursprung ifrån Dorien. (Byggn.k.) *D-a ordningen*, den äldsta och enklaste af byggnadsordningarna; igenkännes på triglyferna, som pryda mellanstycket på dess entablement, samt deraf, att den saknar löfverk i kapitälet.

DORN, därn, m. 2. (tekn.) 1) Ett 6 till 12 tum långt, hårdadt stälstycke af kvadratisk, rektangulär eller rund genomskäring, tillspetsadt efter en sakta aftagande pyramid eller kon. — 2) Jernstift i ett nyckelhål, till ledning för nycklar med ihåligt rör.

DORSAL, därårsål, a. 2. Som har afseende på ryggen.

DORSALFENA, därårsålféna, f. 1. (nat. hist.) Ryggfena på fiskar.

DOS, dos, m. 3. Se *Dosis*.

DOSA, f. 1. 1) Litet kärl med lock, vanligtvis af fyrkantig eller rund form, och af mångfaldigt olika ämnen, till förvarande af hvarjehanda saker, såsom snus, tobak, m. m., och som man med lätthet kan föra med sig, hvar man går. *D. af guld, silver, messing, bleck, sköldpadd, horn, ben, elfenben, trä, papp, läder, näfver. Öppna, tillsluta en d.* — Ingår i en mängd sammansättningar, med afseende på ämnet eller ändamålet, t. ex.: Guld-, Silver-, Sköldpadd-, Pappdosa, Snus-, Tobaks-, Konfekt-, Parfym-, Lukt-dosa, m. fl. — 2) Innehållet af en dosa. *Gå och köp en d. snus åt mig*.

DOSERA, v. n. 1. (från friskan) Slutta. — Skrifves af några äfv. *Dossera*.

DOSERING, f. 2. Sluttning. — Äfv. *Dossering*.

DOSIS, dösiss, m. 3. pl. *doser*. 1) Bestämd myckenhet af ett läkemedel, som för hvarje gång bör intagas. *D. af detta medikament är ett skedblad i timmen*. — 2) (fig. fam.) Brukas i half skämtsamt ton om vissa dåliga själssegenskaper, som man finner hos en annan. *Hon har en god d. egenkärlek, fåfånga*. — Man säger och skriver äfv. *Dos*.

DOSTA, då'ssta, f. 1. Apoteksört, som växer allmänt på bergiga ställen; blommar i Juli med rödletta blomvippor. Kallas äfven Konungsgräs. *Origanum vulgare*.

DOTATION, --tschón, f. 3. 1) Begåfning med inkomster. Jfr. *Dolera*. — 2) Fond eller inkomster, som blifvit doterade.